

ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В ПОЛЬЩІ

Консультацію підготувала: студентка групи БМП-41

Мартиненко Аліна

Керівник: проф. Сердюк Н. А.

Польща показує не лише словами, а й своїми діями готовність підтримати нас і нашу державу у такі складні часи. Це була одна із перших держав, яка оперативно організувала гуманітарну допомогу для громадян України, які були змушені покинути батьківщину. Також Польща готова стати гарантом безпеки України у межах домовленостей росії та України.

Основним завданням цієї роботи є:

- аналіз змін до законодавства або нововведення, які були прийнято державними органами Польщі щодо забезпечення українців;
- аналіз правового становища українців в Польщі, їх права, обов'язки та гарантії.

І. АНАЛІЗ ЗМІН ДО ЗАКОНОДАВСТВА АБО НОВОВВЕДЕННЯ, ЯКІ БУЛИ ПРИЙНЯТО ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ ПОЛЬЩІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Дуже часто у людей виникає думка, що «статус біженця» і «тимчасовий захист» це поняття, які між собою схожі. Але це не так.

Згідно з *Конвенцією про статус біженців 1951 р.*, статус біженця - це форма захисту, що надається тим людям, які «через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів знаходиться за межами країни своєї національної належності і не в змозі користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися таким захистом внаслідок таких побоювань; або, не маючи визначеного громадянства і знаходячись за межами країни свого колишнього місця проживання в результаті подібних подій, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок таких побоювань».

Набуття статусу біженця є доволі тривалий і бюрократичний процес, в межах якого кожна така заява розглядається індивідуально, і у кожному конкретному випадку відповідним органом приймається рішення про наявність або відсутність підстав для надання такого статусу. При цьому варто пам'ятати, що при поданні заявки про отримання статусу біженця необхідно буде здати свій паспорт, і особа після подачі заявки протягом 6 місяців не матиме право працювати.

Іншою формою захисту є тимчасовий захист. Така форма захисту передбачена в Директиві ЄС 2001/55/ЄС від 20.07.2001 року, і була запроваджена Рішенням Ради ЄС від 4 березня 2022 року для осіб, які були вимушені покинути Україну у зв'язку із воєнним вторгненням на її територію.

Тимчасовий захист – це надзвичайний механізм. Він може бути застосований тоді, коли є масовий наплив людей. Цей механізм має на меті забезпечити негайний та колективний (тобто без необхідності розгляду індивідуальних заяв) захист переміщених осіб, які не мають змоги повернутися до країни їх походження. Мета полягає в тому, аби послабити тиск на національні системи надання притулку та дозволити переміщеним особам користуватися гармонізованими правами в усьому Євросоюзі. Це – права на проживання, доступ до ринку праці та житла, медичну допомогу та доступ до освіти для дітей.

Тимчасовий захист не тотожний статусу біженця, втім, особи, які отримали тимчасовий захист в ЄС, можуть в наступному у будь-який час звернутися за отриманням статусу біженця.

У кожній країні ЄС тимчасовий захист впроваджується через спеціальні дозволи на перебування – довгострокові візи, тимчасові посвідки на проживання тощо.

Що стосується Польщі, то 26 березня Президент Польщі Анджей Дуда підписав три нові закони, які стосуються перебування та допомоги біженцям з України.

В першому документі йдеться про те, що дія спецзакону про допомогу громадянам України буде розповсюджуватися не лише на тих біженців, які перетнули польсько-український кордон після 24 лютого, а також на тих українців, які прибули до Польщі не безпосередньо з території України, а перетнули спочатку кордон України з іншою державою, а потім прибули до Польщі.

Спеціальний закон також гарантує підтримку поляків, які приймають сім'ї з України. Як повідомляє прем'єр-міністр Польщі Моравецький: *«У цей закон включили можливість надання фінансової підтримки польським родинам, які взяли під свій дах українські родини. Це 40 злотих на день, або близько 1200 злотих на місяць. Ці кошти отримують люди через органи місцевого самоврядування.»*

Другий підписаний закон визначає порядок реєстрації неповнолітніх громадян України, зокрема тих, які прибули на територію країни без законних опікунів. Відповідно до закону, електронний реєстр неповнолітніх вестиме міністр у справах сім'ї та повітові центри підтримки сім'ї. Водночас створення цього реєстру дозволить польській владі надавати українській стороні інформацію про долю дітей, які прибули на територію країни.

Третій закон регулює дію на території Польщі українських водійських посвідчень та реєстрацію транспортних засобів. Зокрема, до 31 грудня 2022 року призупинено вимогу щодо обов'язкового обміну українських

водійських посвідчень на польські через 6 місяців з дати отримання посвідки на постійне або тимчасове проживання.

Окрім того, водійські посвідчення, термін дії яких закінчився чи закінчиться до 31 грудня 2022 року, будуть визнаватися дійсними. Також від українців, які прибули в країну як біженці, не будуть вимагати додаткових документів, що підтверджують право користування машиною, якщо це право не впливає з реєстраційних документів на авто.

Цим законом також передбачається можливість продовження робочого часу персоналу поїзда, який перевозить постраждалих внаслідок збройного конфлікту в Україні. Також йдеться про звільнення від оплати за послуги залізниці у разі відправки гуманітарної допомоги.

Усі три закони набули чинності заднім числом, 24 лютого, у перший день повномасштабного російського вторгнення в Україну.

Відповідно до прийнятого закону, біженці з України зможуть отримувати податковий номер PESEL, працювати у Польщі та отримати доступ до медичної допомоги. Українські учні та студенти зможуть продовжити навчання у польських школах та університетах.

Як отримати статус тимчасового захисту?

Отже, щоб отримати статус тимчасового захисту потрібно зайти на офіційну сторінку уряду країни і подати заявку на сертифікат, можна зареєструватися онлайн, де форма доступна чотирма різними мовами: польською, англійською, українською та російською.

Після онлайн-реєстрації іноземці повинні відповісти на деякі питання, що стосуються громадянства, документів або дати виїзду з України. Така довідка є єдиним свідченням використання тимчасового захисту в Польщі, яке дійсне до 4 березня 2023 року і засвідчує право власника перебувати на території країни.

Надається тимчасовий захист:

- громадянам України та членам їх сімей;
- людям без громадянства,
- біженцям та членам їх сімей з третіх країн, які рятуються від війни в Україні;
- іноземцям, які постійно живуть в Україні на законних підставах і не можуть безпечно повернутися в країну походження;

Неповнолітні діти до 16 років перетинають кордон:

1. в супроводі одного із батьків за наявності свідоцтва про народження дитини. За відсутності свідоцтва про народження, необхідно надати документи, що підтверджують наявність родинних зв'язків.
2. можуть перетинати кордон в супроводі інших (окрім батьків) повнолітніх осіб. Бажано мати будь-який документ, що підтверджує

наявність родинних зв'язків. Нотаріально посвідчений дозвіл від батьків не потрібен.

3. можуть перетинати кордон за відсутності супроводжуючих осіб за наявності біометричного закордонного паспорта громадянина України чи небіометричного закордонного паспорта громадянина України чи внутрішнього паспорта у вигляді пластикової картки. Дозвіл батьків не потрібен.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування можуть виїхати за кордон із супроводжуючими особами за спрощеною процедурою під час воєнного стану за наявності лише двох документів:

1. паспорт громадянина України або свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта) або документів, що містять відомості про особу, визнаних Держприкордонслужбою;
2. наказ директора закладу (або особи, яка його заміщує), де проживала дитина, про виїзд дітей за межі України.

Для жінок, неповнолітніх дітей (тобто дітей до 18 років) і чоловіків від 60 років відсутні будь-які обмеження для перетину кордону.

У зв'язку із введенням військового стану в Україні перетин кордону України чоловікам віком від 18 до 60 років – заборонено. Але існують виключення.

Дозволяється перетин кордону чоловіками за таких умов:

- за наявності посвідчення про відстрочку від призову та повідомлення про зарахування на спеціальний військовий облік;
- за наявності висновку військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби;
- чоловікам, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років;
- чоловікам, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років;
- чоловікам, на утриманні яких є дитина з інвалідністю;
- чоловікам, які є усиновителями чи опікунами;
- чоловікам, чий близькі родичі загинули або зникли безвісти під час проведення антитерористичної операції.

II. АНАЛІЗ ПРАВОВОГО СТАНОВИЩА УКРАЇНЦІВ В ПОЛЬЩІ (ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ, ГАРАНТІЇ)

Тимчасовий захист громадян України в Польщі регулюється Законом від 12 березня 2022 р. «Про допомогу громадянам України у зв'язку із збройним конфліктом на території тієї держави». У Законі зазначено, що громадяни України, чие перебування є легальним – на підставі Ст. 2, абзац 1 (або 2) спеціального закону – вважаються особами, які користуються на

території Республіки Польща тимчасовим захистом. Отже, громадяни України, що в'їхали на територію Польщі з 24 лютого і повідомили про намір залишитися на території Республіки Польща користуються тимчасовим захистом на її території. Також вони мають право на отримання коду PESEL (польський ідентифікаційний персональний номер). Для цього потрібно буде звернутися до муніципалітету міста або в управління гміни для отримання персонального номера, ця процедура відбувається через подання клопотання, і сам код надає громадянам України доступ до основних прав, гарантованих тимчасовим захистом.

Тимчасовий захист триватиме один рік, він може бути скорочений у випадку покращення ситуації в Україні або продовжений залежно від ситуації. Тимчасовий захист можна отримати *лише в одній країні ЄС*.

При цьому, з моменту перетину кордону ЄС, користуючись безвізовим режимом, громадяни України мають право перебувати на території ЄС протягом 90 днів без звернення за тимчасовим захистом.

Права осіб, які користуються тимчасовим захистом:

- дозвіл на проживання на період тимчасового захисту (на 1 рік з можливістю продовження)
- доступ до роботи (вимоги очікування 6 місяців на відміну від отримання статусу біженця в цьому випадку немає)
- доступ до освіти. Діти до 18 років мають право навчатись у закладах освіти на рівні громадян країни перебування
- забезпечення житлом (заселення у центр чи надання засобів для проживання)
- доступ до соціального забезпечення
- доступ до медичного обслуговування
- право на відповідну інформацію про тимчасовий захист
- можливість отримати статус біженця у майбутньому
- можливість повернутися в країну громадянства в будь-який момент.

Перебування українських біженців у Польщі вважатиметься законним протягом 18 місяців, хоча Сенат пропонував зробити це безстроковим. Втім, через 9 місяців перебування у цій країні, біженці можуть подати заяву на отримання дозволу на тимчасове проживання терміном на 3 роки.

Фінансова допомога

Біженці з України мають право на фінансову допомогу. Відповідно до законодавства, вони отримуватимуть одноразову виплату у розмірі 300 злотих на особу. Щоб отримати допомоги потрібно буде відкрити рахунок у місцевому банку і створити довірений акаунт послуг на місцевому сайті держпослуг.

Починаючи з 26 березня українці зможуть отримувати допомогу по програмі «Сім'я 500+». Ця допомога передбачає державну підтримку сімей з

дітьми. Українські родини, що мають неповнолітніх дітей на утриманні можуть подати заявку на отримання щомісячної допомоги у розмірі 500 злотих на кожну дитину. Дана виплата допомоги не залежить від доходу родини, а подати заявку українською мовою можна на Платформі Електронних Послуг <https://www.zus.pl/>.

Сімейний капітал опіки (РКО) можна отримати на дитину у віці від 12-го до 35-го місяця життя. Капітал надається на другу і кожну наступну дитину в сім'ї, якщо дитина живе разом з одним із батьків і залишається на його утриманні.

Один із батьків дитини вирішує, чи хоче він отримувати допомогу в розмірі 500 злотих протягом 24 місяців або в розмірі 1 000 злотих протягом 12 місяців. Загальна сума капіталу становить до 12 тисяч злотих на дитину.

Медична допомога

Для громадян України, які приїхали до Польщі не раніше 24 лютого 2022 року, тут діє безкоштовна медична допомога.

Для цього потрібно мати документ, який підтверджує дату перетину польського кордону польськими службами. Наприклад, це штамп у закордонному паспорті. Безкоштовна медична допомога також надається і неповнолітнім.

Зокрема, безкоштовно можна користуватися базовою медичною допомогою, спеціалізованою амбулаторною допомогою, діагностичними дослідженнями, призначеними лікарем, лікуванням в стаціонарі, психіатричним лікуванням, реабілітацію (крім курортів), стоматологічними послугами.

Щоб скористатися послугами державної охорони здоров'я, потрібно мати документ, що підтверджує дату перетину польського кордону не раніше 24 лютого 2022 року та зателефонувати на безкоштовну цілодобову гарячу лінію: 800 190 590.

Освіта

У Польщі обов'язкова безкоштовна освіта охоплює дітей від 7 до 18 років. Загальна кількість років навчання в школі в Україні визначає, в якому класі початкової чи середньої школи ваша дитина продовжить навчання. Це визначають на підставі документів або заяви. Записати дитину до школи в Польщі можуть лише батьки або законні опікуни дитини, тобто особа, якій судом довірено піклування про дитину.

Щоб записати дитину до школи, спочатку потрібно вибрати певну школу. Перелік шкіл доступний у Реєстрі шкіл та навчальних закладів. Коли обрали школу, то потрібно подати заяву про прийняття вашої дитини. До заяви про прийняття дитини до школи потрібно додати документи, що підтверджують відвідування дитиною школи в Україні. Немає необхідності перекладати ці документи на польську мовою. Якщо ви не маєте документів, що підтверджують навчання дитини, напишіть заяву про загальні роки

навчання дитини в школі України та вкажіть школу, в якій навчалася ваша дитина.

Незнання польської мови не є формальною причиною для відмови у навчанні. Але українців, які не знають польської мови, не одразу включають до звичайних класів. За даними польських ЗМІ, у країні створюють підготовчі класи, де українські діти починають навчання та додатково посилено вчать польську мову.

Робота

Після того, як Польський Сейм ухвалив спецзакон, де зазначена спрощений доступ до їхнього ринку праці. Громадяни України зможуть приступити до роботи без необхідності отримувати дозволи на роботу, як того раніше вимагало законодавство.

Щоб отримати роботу в Польщі, кожен українець, хто перетнув кордон після 24 лютого, має легалізувати свій побут. Для цього слід зареєструватися і підтвердити свою особу у місцевій адміністрації, де також можна отримати вищезгаданий PESEL.

Якщо у громадянина України немає підтвердження про в'їзд до Польщі, його слід отримати в одному з рецепційних пунктів, а потім реєструватися у місцевій адміністрації.

Перебування громадянина України вважається легальним протягом 18 місяців. Також він отримує доступ до ринку праці нарівні з громадянами Польщі. Роботодавець повинен протягом 14 днів повідомити компетентне бюро праці про прийняття на роботу громадянина України через сайт <https://www.praca.gov.pl/eurzad/index.eup#/panelOgolny>.

Тварини

Що стосується братів наших менших, то тут слід ознайомитися з правилами переміщення домашніх тварин.

Правила переміщення домашніх тварин (коти, собаки, тхори домашні) з документами:

- ✓ тварина ідентифікована за допомогою мікрочіпу;
- ✓ тварина вакцинована від сказу (щеплення діє);
- ✓ тварина має актуальний результат серологічного тесту для визначення антитіл до збудника сказу;
- ✓ тварина має дійсний паспорт Європейського зразка або сертифікат про стан здоров'я, видається ветеринарними установами Держпродспоживслужби.

Якщо одна або кілька з вищевказаних вимог не виконані (тварина не вакцинована, відсутні документи або мікрочіп), власник тварини має два варіанти на перетин кордону з Польщею.

У першому випадку, подорожуючий може вказати адресу місця перебування тварини в Польщі (родичі, друзі, готель) мають дотримуватися правила:

- мати заповнену декларацію (заявку) за зразком з офіційного сайту;
- інформація про місце перебування передається відповідному повітовому (районному) ветеринарному лікарю;
- ветеринарний лікар здійснює такі заходи:
- ідентифікація тварини (чіпування в разі його відсутності);
- вакцинація проти сказу (якщо не має щеплення у тварини);
- дослідження для визначення титру антитіл до збудника сказу;
- після отримання результатів дослідження на тварину видаються документи, що підтверджують виконання зазначених вимог.

Якщо ж подорожуючий не може вказати адресу місця перебування домашніх тварини в Польщі мають дотримуватися правила:

- мати заповнену декларацію (заявку) за зразком з офіційного сайту;
- офіційний ветеринарний лікар проводить маркування і щеплення тварин у місці тимчасового перебування тварини разом власником/опікуном після перетину кордону;
- витрати, пов'язані з вище зазначеними діями покриваються з державного бюджету Республіки Польща.

Для тваринок віком 8 місяців вимагається тільки заповнена заявка.

Інші види домашніх тварин (гризуни, кролики, земноводні, рептилії, безхребетні, декоративні водні тварини) тимчасово звільняються від отримання дозволу Головного ветеринарного лікаря Республіки Польщі.

З більш детальною інструкцією можна ознайомитися на малюнку 1.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ З УКРАЇНИ З СУПРОВОДЖУЮЧИМИ ТВАРИНАМИ (СОБАКИ, КОТИ, ФРЕТКИ)

Відповідно до законодавства Європейського Союзу, собаки, коти та фретки, які в'їжджають з України, повинні мати:

- правильне маркування (чіп);
- діюче щеплення від сказу;
- результат перевірки рівня антитіл до збудника сказу шляхом титрування;
- сертифікат про стан здоров'я, виданий компетентними ветеринарними органами.

В якості винятку з приводу військових дій на території України, домашні тварини, які супроводжують власників, що перетинають польсько-український кордон, приймають у Польщі без виконання вищезазначених ветеринарних вимог.

Якщо одна або декілька з вищезазначених вимог не виконується, про цей факт слід повідомити співробітника польської прикордонної служби, Національної податкової адміністрації (Митної адміністрації) або Поліції під час перетину державного кордону.

З метою охоплення Вашої тварини спрощеною процедурою перетину державного кордону необхідно заповнити заяву про:

1. дозвіл на переміщення супроводжувачої тварини на територію ЄС - якщо Польща є країною призначення особи, яка перетинає кордон
або
2. транзит через державу-члена ЄС - якщо Польща не є країною призначення особи, яка перетинає кордон.

Після заповнення заявки ветеринарна інспекція проведе безкоштовне маркування та вакцинування від сказу Вашої тварини.

Після виконання процедур вам нададуть дозвіл, який підтвердить, що ви легально перетнули кордон із супроводжувачою твариною до місця призначення.

У випадку перетину кордону без дотримання вищезазначеної процедури, добравшись у місце призначення (тимчасового перебування) необхідно звернутися з твариною у ветеринарну клініку, де Вас поінформують про подальші процедури.

Малюнок 1.

Висновок

Роблячи підсумок вищезазначеного, потрібно не плутати між собою поняття «статус біженця» і «тимчасовий захист». Оскільки «статус біженця» надається тим людям, які «через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів знаходиться за межами країни своєї національної належності і не в змозі користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися таким захистом внаслідок таких побоювань». А «тимчасовий захист» - це механізм, який має на меті забезпечити негайний та колективний захист переміщених осіб, які не мають змоги повернутися до країни їх походження.

Крім того, така країна як Польща, яка не маючи спеціального законодавчого регулювання перебування на території своєї держави громадян України, які були змушені виїхати з своїх домівок, за короткий термін змогла запровадити і прийняти спеціальний закон для біженців. Завдяки новому закону українці зможуть легально працевлаштуватися, отримати доступ до безкоштовної медицини. Українські учні та студенти матимуть змогу продовжити навчання у школах та університетах. Що стосується роботи, то працевлаштування буде легальним без спеціальних документів. Для цього роботодавець повинен повідомити трудову адміністрацію - Powiatowy Urząd Pracy - через офіційну сторінку протягом 7 днів про те, що прийнятий на роботу іноземець.

Також спецзакон передбачає надання переселенцям з України ідентифікаційного коду (PESEL), їх перебування у Польщі визнаватиметься легальним упродовж 18 місяців. Через дев'ять місяців біженці зможуть подавати документи на отримання дозволу на тимчасове перебування в Польщі упродовж трьох років.

Отже, такі правові зміни дадуть нашим громадянам велику кількість можливостей для легального перебування у їхній країні.

Список використаної літератури

1. Дуда підписав три нові закони щодо підтримки в Польщі біженців з України. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3440778-duda-pidpisav-tri-novi-zakoni-sodo-pidtrimki-v-polsi-bizenciv-z-ukraini.html>
2. Президент Польщі підписав закон про допомогу українським біженцям. Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/03/12/7135847/>
3. Сервіс Республіки Польща. URL: <https://www.gov.pl/>
4. Статус біженця і тимчасовий захист у ЄС. Режим тимчасового захисту в Республіці Польща. EVERLEGAL. URL: <https://everlegal.ua/status->

[bizhentsya-i-tymchasovyy-zakhyst-u-es-rezhym-tymchasovogo-zakhystu-v-respublitsi-polscha](#)

5. Режим тимчасового захисту у Польщі. Газета "Закон і Бізнес". URL: <https://zib.com.ua/ua/150839.html>
6. Родак К. Основні правила проживання українців в Польщі на час війни. ZAXID.NET. URL: https://zaxid.net/osnovni-pravila-prozhivannya-ukrayintsiv-v-polshhi-na-chas-viyeni_n1538230
7. «Сім'я 500+». Газета «Сьогодні». URL: <https://economics.segodnya.ua/ua/economics/finance/ukrainskie-bezhency-v-polshe-budut-poluchat-500-zlotyh-ezhemesyachno-usloviya-1610868.html?pathinfo=/ua/economics/finance/ukrainskie-bezhency-v-polshe-budut-poluchat-500-zlotyh-ezhemesyachno-usloviya-1610868.html>
8. Сімейний капітал опіки. Сайт Республіки Польща. URL: <https://www.gov.pl/web/ua/Dopomoha-na-vykhovannya-500plus-i-Simeynuu-kapital-opiky>
9. Інструкція для біженців щодо порядку виїзду за кордон. Українська Гельсінська спілка з прав людини. URL: <https://helsinki.org.ua/articles/instruktsiia-dlia-bizhentsiv-shchodo-poriadku-vyizdu-za-kordon/>
10. Доступ до ринку праці для українських біженців. Бізнес. Район. Ділові новини. URL: <https://business.rayon.in.ua/news/496226-polshcha-sprostila-dostup-do-rinku-pratsi-dlya-ukrainskikh-bizhentsiv>
11. Головна ветеринарна інспекція. Strona główna | Główny Inspektorat Weterynarii. URL: <https://www.wetgiw.gov.pl/>
12. Тимчасовий порядок роботи головного ветеринарного лікаря з тваринами, які супроводжують біженців, які в'їжджають до ЄС з України через зовнішній кордон Польщі під час військового конфлікту. Головна ветеринарна інспекція. URL: <file:///C:/Users/marty/Downloads/%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%8F%20%D0%B7%20%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8,%20%D1%8F%D0%BA%D1%96%20%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C%20%D0%B1%D1%96%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B2.pdf>

